

NOU "CANAL PRORITARIO DE LA AGENCIA ESPAÑOLA DE PROTECCIÓN DE DATOS (AEPD)" PER ATURAR LA DIFUSIÓ PER INTERNET DE CONTINGUTS DE CARÀCTER SEXUAL O VIOLENT

Per sol·licitar la retirada de continguts violents o sexuals que es difonen a internet sense l'autorització de les persones que apareixen en ells (ja siguis un/a mateix/a o una tercera persona)

Quan es tingui coneixement de la difusió en internet de continguts (imatges, vídeos o àudios) de caràcter sexual o que mostrin actes d'agressió, especialment si són de menors d'edat o de víctimes de violència de gènere

Context de treball de l'AEPD en relació a les Ciberviolències:

Encara que la violència en línia afecta al conjunt de la ciutadania, **les dones es veuen especialment afectades per aquests fenòmens, patint com a conseqüència danys físics, psicològics i econòmics.**

En la seva enquesta a escala de la Unió Europea de 2014, l'Agència de Drets Fonamentals de la UE va revelar que **el 23% de les dones havia manifestat haver sofert assetjament o abús en línia almenys una vegada en la seva vida i que una de cada deu havia estat víctima de violència en línia.**

L'informe, titulat 'Els nens i les nenes en la bretxa digital d'Espanya', assenyala una altra dada: **el 42,6% de les noies afirmava haver estat víctima d'alguna mena de violència o assetjament sexual online, enfront d'un 35,9% dels nois.**

Amb l'aplicació efectiva del **Reglament General de Protecció de Dades (RGPD) el 25 de maig de 2018**, es pretén fer front als nous reptes que per a la protecció de les dades personals han plantejat la ràpida evolució tecnològica i la globalització derivats de l'augment significatiu de la magnitud de la seva recollida i intercanvi. En aquest sentit, el RGPD amplia els drets de les persones interessades, destacant **el dret de supressió, pel qual qui hagi fet públiques dades personals i estigui obligat/da a suprimir-los estarà també obligat/da a informar als i a les responsables del tractament d'aquests, sobre la sol·licitud de la persona interessada que els i les responsables suprimeixin qualsevol enllaç a la seva persona, o les còpies o rèpliques d'aquestes dades.**

Què és el Ciberassetjament?

Amb caràcter general, ens referim a una sèrie de conductes: **assetjament laboral, sexual, per raó de sexe, per raó d'orientació sexual o per raó d'identitat i expressió de gènere** quan aquestes es realitzin a través de mitjans digitals mitjançant l'enregistrament, difusió o publicació de missatges o imatges que afectin la intimitat o llibertat de la víctima en l'àmbit laboral.

Tanmateix l'AEPD ha disposat els canals i eines preveient **totes les modalitats**, té un especial interès en centrar-se en la que té lloc en l'àmbit laboral per l'especial situació de vulnerabilitat en la que se situen les víctimes i per la responsabilitat que pertoca a empreses i administració pública com a garants de la seguretat i benestar de la classe treballadora.

L'assetjament laboral, doncs, pot donar-se entre persones **d'igual o diferent nivell jeràrquic**, tinguin o no una relació de dependència dins de l'estructura orgànica de l'entitat o centre de treball, **sempre que hi hagi una posició de poder.**

A tall d'exemple són **conductes constitutives d'assetjament a través d'un tractament il·lícit de dades personals**:

- **L'enregistrament d'imatges degradants** que afectin la intimitat de les persones treballadores, en particular -però no sols- quan aquestes afectin a la seva vida i llibertat sexual.
- **La difusió d'imatges o vídeos de contingut sexual** entre el personal, ja es tracti de l'enviament per qui les hagi rebut de manera legítima -l'anomenat 'porno venjatiu'-, o de la mera difusió en xarxes socials o de comunicació (Telegram, WhatsApp) d'imatges o vídeos de terceres persones.
- **La publicació o difusió de missatges o contingut audiovisual** (imatges, memes, etc.) **que tingui per objecte menyscabar la dignitat de la persona treballadores**, crear un entorn humiliant o hostil, especialment -però no sols- quan aquests suposin insinuacions relatives a la seva vida sexual.
- **La publicació o difusió de comentaris despectius, acudits ofensius o demèrit de la vàlua professional** de la persona en xarxes de missatgeria instantània o xarxes socials ja tinguin un caràcter sexual (constitutius d'assetjament sexual), ja estiguin relacionats amb el sexe de la persona treballadora (assetjament per raó de sexe) o la seva orientació o identitat sexual, ja tinguin un caràcter general (assetjament laboral).
- **L'enviament de missatges o insinuacions ofensives de caràcter sexual** realitzades per xarxes de missatgeria instantània o xarxes socials.
- **La difusió d'insults o de rumors falsos** emprant xarxes de missatgeria instantània o xarxes socials.

Eines i canals de denúncia de l'AEPD

El Marc d'actuació 2019-2013 de l'AEPD, contempla les següents accions en relació amb la igualtat de gènere:

- 1.- El canal prioritari/Campanya "por todo lo que hay detrás"
- 2.- Web d'ajuda a les víctimes de violències de gènere i violència digital
- 3.- Recomanacions de l'AEPD contra el ciberassetjament

1.- El Canal prioritari i la Campanya «por todo lo que hay detrás»

L'AEPD va posar en marxa al setembre de 2019 la iniciativa pionera a nivell mundial que consisteix en habilitar una **via preferent per a comunicar la difusió il·lícita de contingut sensible**, un sistema que té com a objectiu **donar una resposta ràpida** en situacions excepcionalment delicades, com aquelles que inclouen la difusió de contingut **sexual o violent**. Aquest canal possibilita, **en situacions greus, que l'AEPD dicti una ordre de retirada del contingut sensible a la persona proveïdora de serveis d'Internet com a mesura administrativa cautelar**.

Per accedir: <https://sedeagpd.gob.es/sede-electronica-web/vistas/formNuevaReclamacion/nuevaReclamacion.jsf?QID=Q600&ce=0>

The screenshot shows the AEPD website interface. At the top, there is a navigation bar with the AEPD logo, the text 'Sede electrónica', and links for 'Inicio', 'Área Informativa', 'Trámites', 'Mis trámites', and 'Castellano'. On the right, there is a 'Soy un Ciudadano' section with a 'Cambiar a entidad' button. The main content area is divided into two columns. The left column features the 'Canal prioritario de retirada de contenidos sensibles' section, which includes a heading and a paragraph explaining the process: 'Si tiene conocimiento de la existencia de determinadas imágenes de contenido sexual o que muestran actos de agresión, cuya difusión sin el consentimiento de las personas afectadas está poniendo en ALTO RIESGO sus derechos y libertades, y no ha logrado su retirada a través de los canales especialmente previstos por el prestador de servicios, puede presentar una reclamación por esta vía. Deberá describir detalladamente las circunstancias en que se ha...'. The right column features the 'Servicios' section, which includes four service cards: 'Verificar la integridad del documento con CSV' (with a calendar icon), 'Consulta DPD' (with a document icon), 'Quejas y sugerencias' (with a speech bubble icon), and 'Sistemas de Exclusión Publicitaria' (with a checkmark icon). Each card provides a brief description of the service.

A tenir en compte:

- Si es té coneixement de l'existència de determinades **imatges de contingut sexual o que mostren actes d'agressió**, la difusió de la qual **sense el consentiment de les persones afectades** està posant en risc els seus drets i llibertats, **i no ha aconseguit la seva retirada a través dels canals especialment previstos pel prestador de serveis**, pot presentar una reclamació per aquesta via.
- Cal descriure detalladament les circumstàncies en què s'ha produït la difusió no consentida de les imatges, indicant en particular si la persona afectada **és víctima de violència de gènere, abús o agressió sexual o assetjament i si pertany a qualsevol altre col·lectiu especialment vulnerable: menors d'edat (especificant si és menor de catorze anys), persones amb discapacitat o malaltia greu o en risc d'exclusió social**.
- Si les imatges estan sent difoses actualment a través d'internet, **cal copiar i enganxar l'adreça o adreces web d'accés o identificar clarament el perfil social** a través del que s'estan difonent
- Cal especificar si ha dut a terme **accions per a denunciar els fets davant les instàncies policials**, detallant, en tal cas, les instàncies administratives o judicials concretes i la referència dels procediments que s'estiguin tramitant.
- Cal especificar si s'ha dut a terme **accions per a limitar la difusió de les dades personals**, identificant clarament, en tal cas, a les persones prestadores de serveis (la xarxa social, el portal de vídeo o de blogs, ...) als quals s'ha dirigit.
- Cal **adjuntar els documents que consideri rellevants per a la tramitació de la seva reclamació**, particularment una còpia de la pantalla o del dispositiu on pugui apreciar-se clarament el servei (la xarxa social, el portal de vídeo o de blogs ...) a través del qual s'estan difonent les imatges.

Després de l'anàlisi de la reclamació, l'Agència determinarà la possible adopció de **MESURES URGENTS** que limitin la continuïtat del tractament de les dades personals.

L'AEPD va presentar al mes de gener de 2020 la **Campanya «Por todo lo que hay detrás»**, dirigida a promoure la utilització del Canal prioritari, en particular, **en casos d'assetjaments a menors o violència sexual contra les dones**.

Aquesta campanya està formada per **tres vídeos i tres cartells** (“**Va ser condemnat a cinc anys de presó perquè...**”, “**Va ser assetjat a l'institut perquè...**” i “**Es va suïcidar perquè...**”) i recull situacions extremes però reals en les quals es mostra en primer terme el desenllaç per a detallar a continuació com s'ha arribat a aquesta situació i les conseqüències que pot implicar aquesta difusió.

Per a accedir: <https://www.aepd.es/canalprioritario/>

Tú también #PuedesPararlo con el #CanalPrioritario

.Si tienes conocimiento de la existencia de fotografías, vídeos o audios de **contenido sexual o violento** que circulan por Internet sin el consentimiento de las personas afectadas, solicita su retirada en el **Canal prioritario de la Agencia.**

Canal Prioritario >

FAQ's >

Per a visualitzar-los: https://www.youtube.com/watch?v=sTerO_H99Dw
<https://www.youtube.com/watch?v=3fzmw5shq9E>
<https://www.youtube.com/watch?v=nVDQhpylRyo>

2.- Web d'ajuda a les víctimes de violències de gènere i violència digital

En aquesta web es donen pautes per a que les possibles dones puguin detectar si **algú ha pogut manipular els seus dispositius per a controlar-la i accedir a dades sensibles**. Així mateix, es donen recomanacions per a **protegir la privacitat** dels dispositius mòbils i, vinculat al Canal Prioritari, es proporciona **informació sobre com executar la sol·licitud de retirada de continguts** en els cercadors, fòrums, blogs i xarxes socials més populars. Finalment, hi ha un enllaç a **altres continguts d'interès**, a més de recursos de suport desenvolupats tant per l'Agència com per altres organismes i entitats, orientats a proporcionar **informació i ajuda les víctimes i conscienciar i sensibilitzar a la societat** en la lluita contra la violència de gènere i l'adquisició de la igualtat real i efectiva. Des del dia 22 de novembre de 2019, en què es va presentar la web, fins avui harebut prop de **15.000 visites**.

Per a accedir: <https://www.aepd.es/es/areas-de-actuacion/recomendaciones>

The screenshot shows the AEPD website header with the logo 'agencia española protección datos' and a search bar. The navigation menu includes 'Inicio', 'La Agencia', 'Derechos y deberes', 'Áreas de actuación', 'Informes y resoluciones', 'Guías y herramientas', 'Internacional', and 'Prensa y comunicación'. The main content area features a sidebar with categories like 'INTERNET Y REDES SOCIALES', 'RECLAMACIONES DE TELECOMUNICACIONES', and 'VIOLENCIA DE GÉNERO'. The main article is titled 'Ayuda a las víctimas de violencia de género y violencia digital' and includes a sub-header 'Los dispositivos móviles forman parte de nuestra vida.' and a small image of a mobile phone with a heart rate monitor overlay.

A destacar:

La AEPD no ha establert només mesures ex-post de caràcter reparador si no que, a més, contempla mesures que les persones usuàries de dispositius tecnològics poden utilitzar per a prevenir actuacions malicioses i per a protegir la seva privacitat.

El **Catàleg de Mesures preventives i eines per a protegir la privacitat** és el següent:

- Mantenir el dispositiu actualitzat
- Protecció davant d'accessos no desitjats (contrasenyes i patrons de desbloquejos)
- Xifrat del contingut del dispositiu mòbil
- Gestió de contrasenyes
- Detecció d'accessos i d'usos no controlats del dispositiu

3.- Recomanacions de l'AEPD contra el Ciberassetjament (empreses i administracions públiques)

La Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de Riscos Laborals, estableix l'**obligació de les empreses de garantir la seguretat i salut del seu personal en els aspectes relacionats amb el treball**, considerant que l'**assetjament laboral** constitueix no sols un risc psicofísic per a la persona treballadora, sinó **un veritable atac a la seguretat salut en el treball**.

Els mecanismes de prevenció contra l'**assetjament sexual i per raó de sexe** deriven de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes (modificada per RD Llei 6/2019, d'1 de març, de mesures urgents per a la garantia de la Igualtat de tracte i oportunitats entre dones i homes en la feina i l'ocupació), de manera que **les empreses de cinquanta o més treballadors hauran d'aprovar un pla d'igualtat, el contingut mínim de la qual ha d'incloure la prevenció contra l'assetjament sexual i per raó de sexe**.

Tant en les empreses privades com en l'àmbit de les Administracions Públiques, el desenvolupament de les noves tecnologies i l'aparició de noves manifestacions d'assetjament laboral i assetjament sexual, **aconsellen abordar aquesta dimensió incorporant en els seus protocols o mecanismes de prevenció mesures específiques dirigides a la salvaguarda del dret fonamental a la protecció de dades**.

L'AEPD estableix la necessitat d'un **compromís per a prevenir i erradicar el ciberassetjament**, així com unes **mesures específiques** en un i altre ordre.

Per a accedir: <https://www.aepd.es/sites/default/files/2019-12/recomendaciones-sobre-acoso-digital-aepd.pdf>

Nota respecte a previsions específiques en l'àmbit català

S'ha consultat a l'**Autoritat Catalana de Protecció de Dades** (ACPD) i se'ns refereix que no s'ha previst mesures territorials especials sobre la matèria i que el tractament es realitza de forma centralitzada, per a tot el territori espanyol, des de l'AEPD. Per tant, tot l'exposat té aplicabilitat directa i validesa plena a Catalunya.

Per a més informació, podeu consultar: <https://apdcat.gencat.cat/ca/inici>